

לראשונה: הליך הסגרה מארה"ב לישראל בגין עבירות מס

אהרון בראשי, שנמלט מישראל ב-2003, היה מבוקש ע"י הרשויות בארץ בגין התחמקות ממס הכנסה ומע"מ בסך של כ-17.5 מיליון שקל ■ במהלך הליך ההסגרה החליט בראשי להסגיר את עצמו והודה בחלק מהעבירות בעסקת טיעון

חן מענית 23/12/12

לראשונה ביצעה פרקליטות המדינה הליך הסגרה בארה"ב נגד ישראלי בגין עבירות מס. בסוף השבוע שב אהרון בראשי מארה"ב לישראל, לצורך העמדתו לדין, במסגרת הליך הסגרה שננקט נגדו.

בראשי (63) היה מבוקש על-ידי הרשויות בישראל במשך כ-10 שנים בגין עבירות של התחמקות מתשלום מס הכנסה ומס ערך מוסף בסך של כ-17.5 מיליון שקל בין השנים 2011-1997.

במהלך הליך ההסגרה, ועוד לפני שבית המשפט בארה"ב נתן את פסק דינו בעניין, החליט בראשי להסגיר את עצמו ולחזור לארץ, להודות בחלק מהעבירות שיחוסו לו ולחתום על הסדר טיעון עם הפרקליטות.

במסגרת הסדר הטיעון הודה בראשי והורשע על-ידי בית משפט השלום בירושלים בעבירות מס בהיקף של כ-9.4 מיליון שקל. מחר (ב') יתקיים בבית המשפט שלב הטיעונים לעונש.

שיתוף-פעולה עם ארה"ב

בראשי נמלט מישראל בשנת 2003. באותה שנה הגישה המחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה בקשה להסגרתו של בראשי לישראל והגישה נגדו כתב אישום.

לפני כ-8 חודשים איתרה הפרקליטות את בראשי במיאמי, פלורידה, והחליטה לפעול נגדו בדרך של הסגרה. כאמור, מדובר בפעם הראשונה שבה הרשויות בישראל מנהלות הליך הסגרה נגד אדם המואשם בעבירות מס.

במסגרת הליך ההסגרה נעצר לפני כחודש בראשי בארה"ב. בהמשך, ועקב הלחץ שהופעל עליו, הסכים בראשי את לחזור לארץ מרצונו החופשי.

חזרתו מרצון של בראשי לישראל במהלך הליך ההסגרה התאפשרה בשל שיתוף-פעולה הדוק ומתמשך בין שלל גורמים בישראל, לרבות המחלקה לעניינים בינלאומיים בפרקליטות המדינה, פרקליטות מחוז ירושלים, המחלקה הפיסקאלית בפרקליטות המדינה וחוליית אינטרפול במשטרת ישראל, כמו גם רשויות האכיפה בארה"ב.

באת-כוחו של בראשי, עו"ד אירית באומהורן, מסרה כי בינה לבין הפרקליטות התנהל משא-ומתן ארוך, שנמשך מעל שנה, לגבי תנאי הסדר הטיעון עם בראשי ותנאי חזרתו לארץ. לדבריה, לקח זמן עד שהמשא-ומתן הבשיל, אבל היה ברור כל העת שבראשי מתכוון לחזור לישראל. "בראשי נולד בירושלים, וכוונתו הייתה לחזור ולגור בירושלים וגם לשלם את חובו לחברה", מסרה.

לדברי הפרקליטה, במסגרת הליך ההסגרה לא נבחנה השאלה האם בית המשפט בארה"ב אכן מוסמך להסגיר את בראשי בגין עבירות מס. "כבר בדיון הראשון בארה"ב, ובהנחייתי,

הודיע בראשי כי הוא מסכים להסגרה, וכי ממילא התכוון לחזור לישראל", ציינה.

דוחות וחשבונות כוזבים

לפי כתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודה בראשי, הוא ושתי חברות שהקים, "לביא בר" ו"חצצית חברה לעבודות בנייה", העלימו בין השנים 2001-1997 מס הכנסה ומע"מ בהיקף של 9.4 מיליון שקל. זאת, באמצעות מעשי מירמה, זיוף, כזה והונאה. בראשי הודה כי הוא הגיש דוחות כוזבים למס הכנסה ודוחות תקופתיים כוזבים למע"מ וניהל ספרי חשבונות כוזבים.

לפי כתב האישום, על מנת להקטין את הכנסותיה החייבות במס הכנסה ובמע"מ של אחת החברות, זייף בראשי מסמכים, כך שייחזו להיות חשבונות מס, שעוסקים שונים הוציאו לחברה בגין עבודות שלכאורה ביצעו עבורה בסכום של לפחות 1.6 מיליון שקל. בפועל, לא נעשתה כל עסקה בין החברות הללו לבין החברה שבבעלות בראשי.

בראשי, נטען, רשם בספרי החברה את הסכומים הנקובים בחשבונות הכוזבות כהוצאות, ובכך הקטין את הכנסותיה החייבות במס של החברה. כמו כן, בראשי כלל בדיווחיו למע"מ את סכום המע"מ הנקוב בחשבונות הכוזבות כמס תשומות, והקטין בכך את חיובי המע"מ.

עוד הואשם בראשי כי כאשר פנה פקיד שומה למנהל הכספים של אחת החברות שבבעלותו, בדרישה להמציא בפניו את ספרי הנהלת החשבונות של החברה, שבהם ניהל בראשי רישומים כוזבים, "הורה בראשי למנהל הכספים להוציא מספרי הנהלת החשבונות את החשבונות הכוזבות ולמסור לפקיד שומה את הספרים החסרים. כן הורה בראשי למנהל הכספים להסתיר את החשבונות הכוזבות בביתו ואת מחשב הנהלת החשבונות במשרדו של פרקליט החברה". בצורה דומה ובדרכי מירמה נוספות, נטען, פעל בראשי במקרים רבים נוספים.

"שינוי דרמטי במדיניות הרשויות"

עו"ד יובל ששון, שותף במשרד מיתר ליקוורניק גבע & לשם ברנדווין, לשעבר סגן פרקליט המדינה, המתמחה במשפט בינלאומי, אומר כי הליך הסגרתו של בראשי לישראל, מהווה שינוי דרמטי במדיניות של הרשויות בישראל.

"היסטורית, לא הייתה הסגרה בנושאי מס בעולם. בהמשך חלה תמורה עולמית, ומדינות רבות החלו לנקוט בהליכי הסגרה, גם כשמדובר היה בעבריינים שביצעו עבירות מס. ואולם, ישראל נשארה משך שנים מאחור ונמנעה מלנקוט בהליכי הסגרה נגד עברייני מס".

- מדוע בעצם לא ננקטו עד עתה הליכי הסגרה בגין עבירות מס?

"בעיקר בשל שיקולים שנגעו לכספי יהודים מחו"ל. זו סיבה שמעולם לא הייתה פורמלית או שמדינת ישראל הרשמית אמרה אותה בגלוי, אבל מאחר שבמשך שנים המדינה רצתה למשוך יהודים לארץ, שיתוף-הפעולה שלה בנושאים האלה היה יותר מוגבל.

"זו גם אחת הסיבות שבישראל אין מס ירושה, להבדיל ממקומות אחרים כמו בארה"ב. מאוחר יותר החלו סיוע ושיתוף-פעולה משפטיים מוגבלים בנושא, אך כיום אנחנו רואים, כאמור, שינוי דרמטי במדיניות בנושא עם הסגרת בראשי.

- מה הוביל לשינוי במדיניות?

"ההחלטה לנקוט בהליכי הסגרה בגין עבירות מס היא חלק ממגמה כללית של הגברת שיתוף-הפעולה במישור הבינלאומי בין ישראל לבין מדינות אחרות, בנוגע לעבירות כלכליות. המדינה בכך אומרת מפורשות כי עבירות מס הן עבירות אותן היא רואה בחומרה ואשר בכונתה להעמיק בהן שיתוף-פעולה עם מדינות אחרות, לרבות בדרך של הסגרה.

"נושא ההסגרות הוא רלוונטי במיוחד לאור חקיקה אמריקנית חדשה של הנשיא אובמה להגברת אכיפת גביית מס מאזרחים אמריקנים החיים בחו"ל וממקורות הכנסה אמריקניים חייבים במס".

- מהו המחיר שישראל משלמת על כך שהיא תנקוט בהליכי הסגרה?

"הסגרה מעצם טבעה דורשת הודיות. הסגרה שנעשתה מארה"ב לישראל משמעותה שגם ישראל תידרש להסגיר בעבירות אלה לארה"ב, וכן שבכוונת ישראל להיענות לבקשות הסגרה, אחרת היא לא הייתה פונה בבקשה מלכתחילה. המוסדות הפיננסיים בישראל כבר נערכים לשינוי זה שיכלול העברת מידע רב מישראל לארה"ב, ויכול להוביל לפתיחה בהליכים לרבות פליליים בשיתוף-פעולה בין המדינות".